

Šis jaunais gads būs pieblīvēts ar atcerēm gan baltām, gan nebaltām. Atcerēsimies pirmās latvju grāmatas 400. g., Barontēva 150. g., Brīvības pieminekļa 50. g., Latvijas okupācijas 45. g., trimdas 40. g., bet nākotnes darbiem ķersimies klāt ar jaunu degsmi Latviešu fonda piecpadsmītajā darbības gadā.

Pirmie piecpadsmīt gadi

Latviešu fonds dibināts 1970. gadā ASV, lai latviskās kultūras un audzināšanas darbam radītu pastāvīgu, drošu materiālu bāzi. LF iniciatoru sapulce Dr. V. Muižnieka vadībā sanāca jau 1968. g., bet LF inkorporēja 1970. g. 15. septembrī Mičiganā, ASV, kā Latvian Foundation, Incorporated. Par savas darbības pirmā posma mērķi LF sprauda \$1.000.000, kapitāla sagādāšanu, lai ar šī kapitāla peļņu ik gadu nodrošinātu iespējas nozīmīgiem veikumiem latviskās kultūras veidošanā, izplatīšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm.

Latviešu fondu pārvalda deviņu locekļu padome, ko ievēlē balsstiesīgie LF dalībnieki, katru gadu pārvēlējot trīs locekļus. Padomes priekšsēdži bijuši Valdis Muižnieks (1970-75), Ģirts Kaugars (1975-76), Jānis Peniķis (1976-78), Voldemārs Gulēns (1978-80), Andris Padegs (1980-82) un Guntis Siliņš (kopš 1982. g.). Latviešu fonda darbību un finanses revīdē dalībnieku ievēlēta revīzijas komisija, kuŗas 5 locekļus ievēlē katru gadu. LF padome izdod apkārtrakstu un publicē dalībnieku un piešķirumu sarakstus un kases pārskatus.

Latviešu fonda dalībnieku skaits kopš dibināšanas ir nemitīgi audzis: 1971. g. (140 dalībnieki), 1972 (274), 1973 (394), 1974 (529), 1975 (618), 1976 (676), 1977 (701), 1978 (761), 1979 (788), 1980 (807), 1981 (834), 1982 (863), 1983 (873), 1984 (900).

Apmēram 92% dalībnieku ir ģimenes, vai atsevišķas personas, bet pārējie ir centrālās organizācijas (DV ASV, DV Kanādā, LNAK, LNJAK, ALJA), akadēmiskās organizācijas (20), vietējas organizācijas (45), ieskaitot 12 vietējās DV apvienības) un saimnieciski uzņēmumi (8). No šī kopskaita apmēram 70% dzīvo ASV, 25% Kanādā, 3% Austrālijā un 2% Vācijā, Venezuēlā un citās valstīs.

Lai savu darbību paplašinātu pasaules mērogā LF padome ir apstiprinājusi, kā pārstāvjus: Aleksandru Zariņu, 16 Ferntree Road, Engadine, NSW 2233, Austrālijā; Viktoriju Zandbergu, Ostmarkstrasse 4, 4400 Münster, Vācijā; Juri Kažu, Sorög, 57, 163 41 Spānga, Zviedrijā, PIE KUĻIEM VAR GRIEZTIES ŠO ZEMJU IEMĪTNIEKI.

Tāpat kā dalībnieku skaits, arī LF kapitāls nemitīgi audzis: 1971. g. 30. aprīlī (\$29.000), 1972 (\$82.000), 1973 (\$131.000), 1974 (\$183.000), 1975 (\$243.000), 1976 (\$267.000), 1977 (\$308.000), 1978 (\$362.000), 1979 (\$365.000), 1980 (\$407.000), 1981 (\$449.000), 1982 (\$484.000), 1983 (\$520.000), 1984 (\$549.000). Līdzekļu sadalījums ir apmēram šāds: ilgtermiņa noguldījumi ASV finanču un rūpniecības uzņēmumu akcijās 43%, ilgtermiņa noguldījumi Kanādas valdības un rūpniecības uzņēmumu akcijās un obligācijās 38%, īstermiņa noguldījumi banku kontos un latviešu kredītsabiedrībās Kanādā un Austrālijā 15%, aizdevumi projektiem 4%. Līdzekļu ieguldījumus pēc padomes norādījumiem ir veikusi īpaša lietpratēju komiteja, bet sākot ar 1985. g. šo darbu veiks profesionāla ieguldījumu firma.

Latviešu fonds saviem piešķirumiem lieto tikai ieguldīto līdzekļu peļņu un vērtības pieaugumu, kā arī speciālus piešķirumiem domātus ziedojumus. LF KAPITĀLS PALIEK NESKARTS.

Katru gadu LF padome izlemj piešķirumiem izlietojamo summu, ko paziņo dalībniekiem un izziņo latviešu presē ar uzaicinājumu pieteikt projektus kultūras un izglītības laukā. Padome sakopo un izsūta LF dalībniekiem projektu sarakstus. Līdzekļus piešķir balsstiesīgie LF dalībnieki rakstveidā nobalsojot par iesniegtajiem projektiem.

Pirmie LF piešķirumi 1972. g. bija \$2.500, bet: 1973. g. (\$6.000), 1974 (\$8.000), 1975 (\$17.000), 1976 (\$20.300), 1977 (\$23.810), 1978 (\$26.400), 1979 (\$31.376), 1980 (\$45.400), 1981 (\$40.150), 1982 (\$51.000), 1983 (\$41.475), 1984 (\$40.000), KOPSUMMĀ PĀRSNIEDZOT \$350.000, tikai 14 gadu laikā, un kapitālam paliekot pāri par pusmiljona dolāriem!

Lielākie piešķirumi doti vidusskolām Beverīnai un Kursai (\$32.600, 1980-84. g.), jauno skolotāju semināram Piebalgai (\$19.776, 1979-80) Latvju enciklopēdijas papildsējuma sagatavošanai (\$17.500, 1975-79), Latviešu video lenšu studijai un bibliotēkai (\$15.400, 1979 un 84), Saules jostas ansamblim (\$24.200, 1979-83), Alfrēda Kalniņa "Baņutas" koncertuzvedumam (\$10.000, 1981), ALA Jāņa Riekstiņa latviešu studiju centra mācības līdzekļu krātuvei (\$19.000 1982 un 84), Latviešu periodikas sakārtošanai, restaurēšanai un mikrofilmēšanai Helsinku universitātē (\$18.000, 1983), Dokumentārfilmāi "Latvia" (\$15.000, 1984), J. Siliņa vēstures grāmatām "Latvijas māksla" (\$6.500, no kā 5.000 ir aizdevums, 1975, 81). Ceļinieka apgādam teksta salikšanas mašīnai (\$10.000). Kopā LF piešķirumus saņēmuši simt piecpadsmīt projekti rakstveida nobalsošanā, un 46 projekti, kas steidzamības dēļ griezās pie padomes ar lūgumu piešķirt "sēklas naudu" no rezerves līdzekļiem. Ar kopējo piešķirumu summu Latviešu fonds ir lielākais kultūras dzīves projektu atbalstītājs trimdā.

Par Latviešu fonda dalībnieku var kļūt atsevišķas personas, ģimenes un organizācijas, kas nokārtojušas \$50 iestāju maksu, bet iegūst un patur balsstiesības AIZDODOT, vai ziedojot \$10 mēnesī, līdz sasniegts \$1.000, kas dod balsstiesības uz mūžu.

**dosim
dzīvosim**

STUDENTS KĻŪST PAR LF DALĪB-
NIEKU IEMAKSĀJOT \$10, UN IEGŪST
BALSSSTIESĪBAS MAKSĀJOT \$10
GADĀ, bet pēc studiju beigšanas veicot
parastos dalībnieka maksājumus.

Latviešu fonds ar lielu cieņu pieņem
ārkārtējus maksājumus, ziedojumus un
testamentārus novēlējumus. LF ar
vienošanos apsaimnieko piemiņas fondus.
LF ieteic esošajiem dalībniekiem dāvanu
vietā saviem draugiem un paziņām jubileju
gadījumos noziedot Latviešu fondam
jubilāra iestāju maksu!

VAI LATVIEŠU FONDS SASNIEGS
PILNU MILJONA DOLĀRU KAPITĀLU
SAVĀ 15 GADU JUBILEJĀ?

**aizdosim
dzīvosim**

Sagādājiēt vienu jaunu Latviešu fonda dalībnieku!

Dāvanu vietā iemaksājiēt iestāju maksu,
vai papildus ziedojumu draugam, radiņam,
vai mīlas personas piemiņai. Latviešu fonds,
savukārt, nosūtīs kaligrafiski skaistu pa-
teicības kartiņu ar Latvijas skatu no-
zīmētai personai:

Šāda veida ziedojumus sūtīt kasierim G.
Bērziņam, ar norādījumu kam, kādai jubile-
jai, u.tml. Nodokļu atlaides kvīti dabūs
ziedotājs.

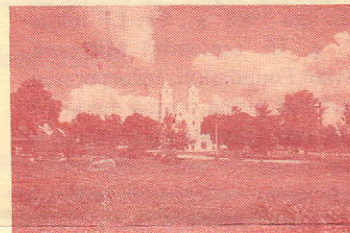
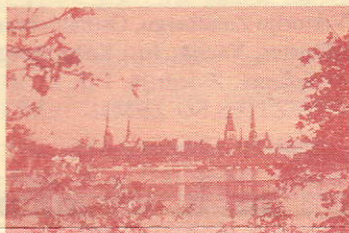

FOTO: Juris Svečturis

Guntis Siliņš
Priekšsēdis
Apkārtraksta redaktors
462 Paxton St.,
Port Perry, Ont.
Canada L0B 1N0
(416) 985-8839

Tālis Forstmanis
Pr. vietnieks,
Ieguldījumu pārzinis
629 Mill Park Drive,
Kitchener, Ont.
Canada N2P 1V4
(519) 893-1435

LF 1985. g. PADOME

Anita Padega Bataraga
Sekretāre
2219 Nott St.,
Schenectady, NY 12309
(518) 370-5924

Juris Cilnis
Dalībnieku pārzinis
19222 Beckford Place
Northridge, CA 91324
(818) 349-8023

Ilze Sīle
Pr. vietniece
Piešķirumu pārzine
reklāmas lietvede
209 East 76 St., Apt. 2D
New York, NY 10021
(212) 517-7438

Jānis Krēsliņš, Sen.
Pr. vietnieks
3413 Giles Place
Bronx, NY 10463
(212) 548-0755

Aivars Ronis
Projektu iesniegumu lietvedis
449 South 40th Street
Lincoln, NE 68510
(402) 489-2776

Guntis Bērziņš
Kasieris
P.O. Box 847, Stn. P
Toronto, Ont.
Canada M5S 2Z2

Andrejs Plakans
Protokolists
2015 Cessna St.
Ames, IO 50010
(515) 292-9538

LATVIEŠU FONDA PILNSAPULCES PROTOKOLS NNN

1984. gada 27. oktobrī

Jāņa Riekstiņa Latviešu Studiju Centrā, Kalamazū, Mičiganā

Pilnsapulci plkst. 14:20 atklāj un vada LF padomes priekšsēdis Guntis Siliņš. Amerikas Latviešu Apvienības vārdā sapulces dalībniekus sveic apvienības priekšsēdis Visvaldis Klīve.

Apsveikumā V. Klīve raksturo LF kā vienu no "lielākajiem un izcilākajiem sasniegumiem, kāds mums ir bijis kopš Latvijas atstāšanas". Izteicis pateicību par fonda atbalstu Latviešu Studiju Centra bibliotēkai, V. Klīve pievēršas jautājumiem, kā uzturēt dzīvu latviešu kultūras dzīvi centros, kur latviešu skaits ir stipri zems, kur tas strauji samazinājas un kur iznīkst organizāciju darbība. Tālāk viņš uzstāda jautājumus: Kur mēs atradīsim līdzekļus reģionālam kultūras darbam? Kā mēs aizsniegsim tos latviešus, kas aizplūst no kultūras centriem, kur nav ne organizāciju, ne latviešu "koloniju"?

Balsu skaitītāji sapulcei netiek nominēti, bet par protokolistiem izrauga padomes locekļus Anitu Padegu Bataragu un Aivaru Roni.

Pieņem sekojošu darba kārtību:

1. Balsstiesīgo dalībnieku un pilnvarojumu konstatēšana.
2. Pārskati par LF darbības gadu.
3. Revīzijas komisijas ziņojums.
4. Vēlēšanu un balsošanas rezultātu paziņošana.
5. Statūtu maiņas.
6. Citi izlemjami jautājumi un ierosinājumi.

1. Revīzijas komisija ziņo, ka pilnsapulcē piedalās 23 pilntiesīgi dalībnieki ar 119 mandātiem.

2. Iepriekšējās pilnsapulces, kas notika 1983. gada 15. oktobrī Toronto, Kanādā, protokolu sapulces dalībnieki pieņem bez debatēm.

Priekšsēdis Guntis Siliņš ziņo, ka sarunāti aizjūras LF pārstāvji: Viktorija Zandberga, Vācijā, un Juris Kaža, Zviedrijā. Kā LF pārstāvis Austrālijā, jau viārākus gadus darbojas Aleksandrs Zariņš. Pārstāvju pienākumos ietilpst saņemt fondam adresēto pastu un to nosūtīt tālāk attiecīgām amata personām, izdalīt LF informāciju.

Iecerētais algota ģeneralsekretāra amats pagaidām atlikts uz nenoteiktu laiku, kaut gan kandidāts šim amatam, Jānis Gaigulis turpina datora dabību, izpalīdzot ar grāmatvedību, sagatavojot fonda finan- ciālos pārskatus un dalībnieku sarakstus.

Iepriekšējā darbības gadā noturētas 3 padomes sēdes: janvārī, jūnijā un tagad

oktobrī, īsi pirms pilnsapulces.

Lai samazinātu fonda darbības izdevumus, padome nopietni apsveļ iespēju nākotnē noturēt telefoniskas padomes sēdes.

Sagatavošanā patreiz ir projektu pārskatu grāmatiņa, kurā būs atzīmēti un dokumentēti visi ar fonda līdzekļiem atbalstītie pasākumi. Tāpat sagatavota iespēšanai ir rokas grāmatiņa fonda darbiniekiem. Grāmatiņā būs ietverta sīka informācija par fonda darbību un mērķiem, fonda darbības noteikumi, padomes locekļu pienākumi, kā arī informācija un norādījumi jaunu projektu pieteicējiem.

Tā kā NNN neskaļ visus fonda dalībniekus, Guntis Siliņš ierosina atsevišķās pilsētās jeb centros, kur dzīvo lielāks skaits fonda dalībnieku, turpmāk organizēt maza apmēra sapulces, kurās dalībnieki varētu nākt ar saviem ierosinājumiem un priekšlikumiem kā uzlabot un paplašināt fonda darbību. Šos ierosinājumus uz vietas apskatītu un izvērtētu un nodotu tālāk fonda padomei, kas tos savukārt virzītu tālāk pieņemšanai vai noraidīšanai nākošajā NNN. Steidzamākos gadījumos, lai nebūtu jāgaida līdz nākošajai NNN, padome varētu izvest balsošanu pa pastu.

Padome, sekojot Jāņa Stankeviča ierosinājumam, sēdē, kas notika īsi pirms pilnsapulces, nolēmusi fonda ieguldījumu apsaimniekošanu turpmāk nodot profesionālai firmai par samaksu.

Apskatot fonda padomes rīcību attiecībā uz šogad pavasarī noraidīto, bet vēlāk atjaunoto ALA Izglītības biroja projektu Kursas un Beverīnas vidusskolu atbalstam, G. Siliņš norāda, ka LF grib izvairīties no stāvokļa, kur fonds atbalsta citu organizāciju tekošos izdevumus. Ja to atļautu, tad visi līdzekļi aizietu tikai vasaras vidusskolu un nometņu budžetu atbalstam, neradot nekā jauna. Redzot sabiedrības uztraukumu, padome tomēr šogad izšķirās minēto projektu nodot balsošanā.

Kanādas lietvedis papildina priekšsēža ziņojumu paziņojot, ka tieši pilnsapulces dienā saņemta vēsts, ka Kanādā panākta "tax exempt" statusa iegūšana. No iepriekšējā advokāta pieprasītā atmaksa par šīs lietas nesekmīgu kārtošānu vēl nav saņemta. Fonds lūgs viņam šo summu ziedot LF kā iemaksu dalībnieka devai.

Fonda ieguldījumi Kanādā nodoti citas māklēru firmas pārziņā un apsaimniekošanā.

Pilnsapulce pieņem priekšsēža ziņojumu.

Sekretārs Guntis Bērziņš ziņo, ka sekmīgi

virzās uz priekšu fonda rokas grāmatiņas sagatavošana. Kārtotas lietas telefonisku sēžu noorganizēšanai un iegūti izmaksas aprēķini. Skaidrotas iespējas fonda ieguldījumu apsaimniekošanas nodošanai profesionālās rokās.

Fonda archīvā sakrājušos materiālus paredzēts pārkopēt uz mikrofilmām, bet pirms to var darīt, liels vairums šo materiālu ir jāpārraksta, jo ar zilo tinti rakstītos oriģinālrakstus nav iespējams mikrofilmā uzņemt.

Kasieris Ervīns Pilmanis ziņo par LF kases stāvokli. LF finansiālais gads noslēdzās 30. aprīlī, bet sekojošais pārskats ir par finansiālo stāvokli 1984. gada 30. aprīlī un par ienākumiem un izdevumiem laika sprīdī no 1983. gada 1. maija līdz 1984. gada 30. aprīlī. Visas summas ir ASV valūtā. Kanādas un Austrālijas summas pārvērš ASV dolāros pēc valūtas kursa finansiāla gada noslēguma dienā.

Fonda vērtība, aprēķināta no ieguldījumu cenām, 1984. gada 30. aprīlī bija \$548.495 (1983. gada 30. aprīlī \$520.053). No šīs vērtības \$328.208 (\$316.963) bija dalībnieku aizdevumi un \$121.717 (\$111.431) dalībnieku ziedojumi. Šie ziedojumi, kā paredzēts LF statūtos, ir daļa no neaizskaramā kapitāla; citi ziedojumi ir izlietojami pēc padomes ieskatiem. Piemiņas fondi uzrāda \$3.000 (\$3.000). Fonda vispārējā rezerve bija \$49.368 (\$55.761). Bez tam \$46.005 (\$32.355) bija izmaksājamo piešķirumu rezervē.

Fonda peļņa uz ieguldījumiem (banku kontiem, akcijām un obligācijām) bija \$53.179 (\$64.080).

Pie ienākumiem vēl šogad jāpieskaita atmaksāti aizdevumi \$2.098 un atmaksas par atsauktiem projektiem \$7.000.

Fonda izdevumi darbības gadā bija \$8.826 (\$8.314). Galvenie izdevumi bija NNN un padomes sēdes \$1.563 (\$2.245), datu bāzes un finansiālās sistēmas ieviešana \$562 (\$1.939), reklāma \$863 (\$1.323), drukas darbi \$1.744 (\$1.036), tālrunis \$619 (\$218), pasts \$756 (\$647), biroja piederumi \$494 (\$160), amortizācija \$794 (\$728), grāmatvedība \$1.200 (---) un dažādi \$231 (\$18).

Pagājušajā gadā Latviešu Fonds piešķīra \$48.450 (\$43.825) jauniem projektiem. Šī summa ieskaitīts pēdējais maksājums 1982. gadā piešķirtajam Mazputniņa projektam \$2.000 un padomes, šogad izmaksātās sēklas naudas \$5.228.

Nākošā gada budžets noapaļots uz